

uganjajo pač marsikaj, kar jim ni ravno v korist. Duševno in telesno docela izmučeno revšče sedi med popoldanskim poukom topo v klopi in razmišlja kvečjemu, ne morda o pouku — ampak o tem, kar ga že morebiti doma čaka za želodec. Proti 5. uri na večer še le pride domov. Morda ga čaka malo prestane in mrzle jedi, morda samo košček kruha, včasih tudi nič!

Vprašamo torej vsakega pametnega človeka: se li zamore otrok, ki je navajen poleg prostega gibanja v naravi tudi zadostne in tečne hrane, ob takih razmerah razvijati telesno? Ne in stokrat ne! Tudi se ni čuditi, če so popoldne v šoli klopi dostikrat prav zelo prazne. Že sam glad je pognal deco domov. Da je potem takem popoldanski pouk sploh prav malo vreden, je jasno dovolj. In to torej, preobilno sedenje v zaduhlih in prenapolnjenih sobah in neredna ter preslaba prehrana v šolski dobi — to je v prvi vrsti vzrok, da kmečka mladina telesno nazaduje.

Ko pride otrok iz šole, ga predvsem skrbi, da se naje in odpojiče; ob rednem obiskovanju šole v resnici nima časa, da bi se prida vadil o kmetijskem delu, posebno če ima veselje do šole. Splošna je sodba, da so otroci, ki se radi uče, malo utrjeni za domače delo. In ker se doslej v naših ljudskih šolah, osobito tam, kjer učiteljstvo ni čisto posebno navdušeno za kmetijstvo, šolski pouk ni zadostno oziral na to, da bi se mladini privzgojilo zanimanje in veselje do kmetijstva, se je mladina med šolskim časom stanu svojih staršev nekako odtujila, da si želi, ko dovrši šolo, drugam, v srednje šole, v obrt in trgovino, v tovarne in rudokope, da, celo v daljno Ameriko! Kmečko delo ji postane preneredno in prerevno. Žalostna istina je, da poprej kmečka mladina ni toliko silila v tujino, kakor sedaj, ko ji pripravlja ljudska šola — seveda brez namena — pot, in če pojde v tej meri uaprek, bo kmalu in čedalje več naših kmetij zapuščenih in neobdelanih. Da bi pa to nikakor ne bilo brez hudih nasledkov tudi za druge stanove, je čisto gotovo.

Ker so dandanes celo večje kmetije brez poslov, pač starši toliko bolj pogrešajo otrok, ki odidejo v šolo. Posebno huda se godi našim kmečkim gospodinjam. Pospravljalni v hiši, negovati male otroke, ekskrbovati svinje, polagat živini, če moža ni doma, to vse mora sama in vendar bi vsako tako delo opravil tudi otrok, ki je v šoli; vrhu vsega tega pa bi še naj bila malone cel božji dan v kuhinji. Vsaj eno šolsko dete doma bi ji načomestilo odraženega posla. Ravno tako odvaga šolsko otroče celo družinčje še pri marsikaterem drugem poslu, recimo za varstvo doma, za vođstvo živine pri delu, pri sušenju krme, plečvi itd., posebno dandanes, ko delajo ponekad kmečki delavci komaj toliko, da se malo gibljijo. Ko bi pa bilo popoldne to, popoldne drugo dete doma, bi bila to gotovo velika olajšava za starše.

Toda, saj imamo vendar olajšave glede obiska starejših šolskih otrok! Ne rečemo, da bi ne bile te olajšave dobrota za starše, toda niso dobrota za otroke, ker jih v najvažnejšem šolskem času odtegnejo pouku in jim vbiyejo veselje do šole! Zaradi teh oproščenih otrok se razdere ves red v višjih razredih, da tudi oni učenci ne uspevajo primerno, ki vedno obiskujejo šolo. Te olajšave niso za otroke nobena sreča, čemur bode gotovo vsak učitelj pritrdil.

Ponekod imajo vpeljan takojmenovani nerazdeljeni pouk od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldne. Ali tudi pri tej vpeljavi se pokažejo iste hibe tako za otroke, kakor za starše: predolgo sedenje v slabem zraku in tesnobi, zamujeno kosilce, vsi otroci odsot-

Odkar sta nadaljevala pot, je bila Katrica že petkrat ali šestkrat vojakumila oči; mimo nobene vode nista šla, da bi ne bila poizkusila, ako nima čudovite moči prvega pustinjskega potoka. Njeno ljubezniivo prizadevanje je zanjo in za nesrečnega mladencu postalovir obupa in trpljenja.

Bodisi, da je bil vojak varal samega sebe, ko je mislil, da vidi svojo spremjevalko, bodisi, da je sveža voda in drgnjenje z robcem povedalo vnetje, odslej ni videl ničesar več, naj se je še tako prizadeval, da bi ugledal senčno podobo svoje prijateljice. Celo svetlobe ni mogel več prenašati in vsakokrat v hudi bolečinah zatisknil oči, kadar mu je Katrica senčilo vzelza z glave.

Tako se je obema v dušo zajedlo grozno prepričanje, da ju je prevarila grda zmota in da je slepost popolna in neozdravljiva. Pač je na dnu srca se ostalo upanje kot srečna negotovost, vendar je le včasih mimogrede posijalo v taho obupanost in še povčelo žalost.

Še nekaj drugega jih je dušo navdajalo z žalostjo in skrbmi. Od davi sta že hodila osem ur in sta bila silno utrujena, posebno vojak, ki se je bil med hojo večkrat izpotaknil, se je šutil upahanega in eslabelega.

Dalje prihodnjic.

ni oči dopoldnevih, ko jih posebno matere rabijo doma.

Dognano je torej, da je celodnevni pouk prav zelo nevaren zdravemu telesnemu razvoju kmečke mladine, da isti vsled čisto naravnega nasledka in slabega obiska prav zelo ovira napredek v šoli, da slabo upliva na hravost, ker so otroci opoldne brez zadostnega nadzorstva, da odtjuje mladino njenemu prihodnjemu poklicu, jo ovira v izvezbanju v kmečkem delu in ji zabranjuje, da bi bila v zadostno pomič staršem. Vrhu vsega tega je šolski obisk slab, napredel v šoli nepovoljen, večne kazni radi šolskih zamud in mržnja proti šoli in učiteljstvu!

Vse to pa bi se malone docela odpravilo, če bi se vpeljal popoldnevni pouk za vse razrede in ob vseh delavnikih v tednu, ampak brez doslej običajnih šolskih olajšav! — Popoldnevni pouk bi bil sam na sebi prav zelo velika olajšava za starše, ker bi imeli popoldne tega, popoldne drugega otroka doma; olajšava pa tudi za otroke, ker bi se ob samo popoldnevem pouku telesno bolje razvijali in ob nedvomno boljšem obisku tudi duševno lepše uspevali. Da bi se taka ureditev dala izvesti in bi ne bila na škodo niti otrokom niti staršem in bi tudi preveč ne obremenila učiteljstva, se bo dokazalo prihodnjic.

Za vojaške vpokojence, vdove in sirote in invalidno moštvo.

Vojškim upokojencem (gažistom) ne bodo več nakazovale pokojnini dunajske likvidature, ampak je to prevzela likvidatura vojaške intendance za Slovenijo v Ljubljani, kjer dobivajo vsi gažisti, končnoveljavno upokojeni po bivši avstro-ogrski armadi, svojo pokojnino. Tedaj se je treba zglasiti (osebno ali pismeno) pri vojaški intendance v Ljubljani "Na Friškovcu", za Belgijsko vojašnico, v I. baraki na desni, in naj predloži dokumente. One vdove in siroti, ki še niso prejemale preskrbovalnine, naj se zglasite pri občinskem ali pri župnem uradu, da izvedo, kako je treba postopati, da jim bo preskrbovalnina nakazana.

Vdovam in sirotam po vojaških osebah se bodo tudi nadalje izplačevali vse pokojnine in preskrbovalnine, če so te vdove in sirote pristoje v slovenskem kraju, če so jih imele že nakazane po avstro-ogrski vojaški upravi ter so jih že uživale. Plačali se bodo tudi morebitni obroki za prejšnje mesece. Interesenti naj se pismeno ali osebno zglasite pri vojaški intendance za Slovenijo "Na Friškovcu", za Belgijsko vojašnico, v I. baraki na desni, in naj predloži dokumente. One vdove in siroti, ki še niso prejemale preskrbovalnine, naj se zglasite pri občinskem ali pri župnem uradu, da izvedo, kako je treba postopati, da jim bo preskrbovalnina nakazana.

Patentalni invalidi (ne oni iz zadnje svetovne vojne) naj naznanijo, od kdaj niso dobili več pokojnine iz Dunaja ter naj predloži dokumente tam ka-kor vdove in sirote in ostali.

Invalidi iz zadnje vojne dobe odmerjeno pokojnino pri nadareglednih komisijah, h katerim bodo pozvani; oni pa, ki so že dobivali pokojnino iz Dunaja, naj se zgase z dokumenti tam, kakor je zgoraj povedano, kjer dobe izplačane svote eventualno tudi za nazaj.

Uradne ure so od 10. do 12. ure in od 14. do 17. (ali 2. do 5. popoldan) ure. — Svote se bodo izplačevali po poštni hramilnic.

Položaj na naši fronti.

Nemci so se dne 2. maja navalili na Koroškem z veliko silo na mesto Velikovec in na vse naše postojanke od štajerske do italijanske meje. Ker ni bilo od nobene strani pomoči, smo morali prepustiti mesto Velikovec dne 2. maja med 8. in 9. uro nasprotniku. Hudi boji so se vršili tudi v Rožni dolini pri predoru, ki veže Koroško s Kranjsko. A tudi tam so bili naši prešibki. Tako je žalibog prišlo do tega, da smo se umaknili do danes, ko to pišemo, domača in cele Koroške. Naš položaj na Koroško-štajerski meji je sicer resen, a obupen ni. Ohranimo mirno kri, ker pomoč prihaja. Naše mladenci in može pa prosimo, da se takoj odzovejo pozivu in odidejo k orožnemu vajam, da pomagajo varovati naše domove. Če bi udrle nemške čete v naše kraje, je nevarnost, da se nam bo godilo tako, kot se je godilo našim koroškim bratom. Gre tukaj za skupno domovino, a gre tudi za kožo vsakega posameznika.

O divjanju nemških čet v slovenskem delu, Koroške prihajajo tako žalostna poročila, da moramo vsklikniti: Nemec je zgubil še ono trohico poštenja, ki ga je imel dosedaj. Ponekod so delali z našimi ljudmi hujše kot Turki. V Velikovcu so zahrbno streljale celo ženske na naše vojake ter so jih polivali s kropom. Nemške čete so sestavljene povečini iz častnikov, uradnikov, učiteljev, študentov in brezposelnih ter gladnih delavev iz Dunaja in vseh krajev Nemške Avstrije. Tudi naši štajerski Nemci so poslali iz Lipnice in Gradača precej vojaštvra na Koroško, ker dobro vedo, da proti generalu Maistru, ki čuva Maribor in naše obmejne kraje, ničesar ne opravijo.

Politične vesti.

Dr. Korošec o ciljih Ljudske Stranke. Ministrski podpredsednik in minister za prehrano dr. Korošec e te dni potoval po Bosni, Hercegovini in Dalmaciji, da se osebno prepriča o stanju ljudske prehrane v omenjenih deželah. Minister je bil vsepozdne sprejet z velikim navdušenjem. Govoril je udi na ustanovnem sestanku Ljudske Stranke v Splitu, katera se je ustanovila za Dalmacijo. Na povratku iz Dalmacije je imel dne 2. maja zaupni sestanek sarajevskih Hrvatov v Sarajevu. Tudi na tem sestanku je bil z velikim navdušenjem sprejet program Ljudske Stranke, katera zasleduje iste cilje, kateri naša Kmetska Zveza. Tudi bosanski muslimani zasledujejo z zanimanjem razvoj Ljudske Stranke in ni izključeno, da bo prišlo do skupnega delovanja katoličkih Hrvatov in muslimanov v državni zbornici.

Ustanovitev Jugoslovanske Kmetske Zveze. V pondeljek, dne 5. maja se je vršilo v Ljubljani zborovanje kmetskih zaupnikov, na katerem se je ustanovila Jugoslovanska kmetska zveza kot osrednja organizacija vseh krajevnih kmetskih zvez v Sloveniji. Na zborovanju se je razpravljalo o načinu in organizaciji kmetskih zvez, nakar se je izvršila volitev. Iz Štajerske je izvoljen v odbor predsednik Štajerske Kmetske zveze poslanec Fr. Pišek kot 1. podnačelnik.

Nemški delegatje, ki bi naj podpisali plenarni ugovor, so te dni došli v Pariz. Njihovo obnašanje in vedenje je zelo hladno. Na pozdravni govor pariškega prefekta ni nihče odgovoril niti z besedo. Predstavljanje se je izvršilo s hladno vlijednostjo. V imenu zaveznikov je Cambou stopil v zvezo z nemškimi delegatimi. Ta njihova hladna hravnost nam je razumljiva. Saj z mirem, ki ga bodo skovali v Parizu, ne bo zadovoljen noben narod. Radovedni smo, kako dolgo bo trajal . . .

Zeneva sedež mednarodnega sodišča. Angleški listi poročajo o dogovoru med velesilami, da bo mesto Ženeva v Švici določeno za sedež mednarodnega sodišča, pred katerim se bodo zagovarjali glavni krivci in povzročitelji svetovne vojne. Pre mednarodno sodišče bodo tirali tudi bivšega nemškega cesarja Viljema, ki je nedavno zaprosil nemško vlado za dovoljenje, da se sme vrniti v svoja starja posestva v Nemčijo. Viljemova prošnja je bila odklonjena.

Združenje Nemške Avstrije z Nemčijo izključen. Po poročilu pariških listov je bil na mirovni konferenci storjen sklep, da naj bo Nemška Avstria samostojna ljudovlada. Ukrenilo se je potrebno da bo vsak morebitni poizkus Nemške Avstrie s zdržati z Nemčijo, popolnoma izključen, ker Nemška Avstria se bo nahajala pod vrhovno varstvom zvezne nadzorce.

Ljudski tabor v Vuzenici. Pri podružni cerkvi Marija Devica na Kamnu, ki leži na hribčku t Drave se je vršil dne 4. maja velik ljudski shod. Na zahtevo zastopnikov obeh slovenskih strank je vršil skupen shod. Zborovanja se je udeležili 2500—3000 ljudi iz domačih in sosednjih žup. Shod je otvoril domači nadučitelj Viher. Za predsednika je bil določen Fr. Pahernik. Govorila so JDS dr. Rosina za SKZ urednik Žebot. Na učitelj Hren je predlagal nato še slednje rezolucije: Pozdravljamo ujedinjenje SHS; ugovarjamo pravnicam, ki se godijo našim bratom v Primorju na Koroškem in v Prekmurju; pri agrarni reformi naj jemlje ozir na pohorske razmere; slovenske stranke naj ne tirajo strastnega strankarskega botarija za III. razred pri južni železnici se naj zato za polovico. S pesmijo »Lepa naša domovina« se je zaključil dobro uspeli shod.

Dva lepa shoda SKZ sta se vršila v nedelje 4. maja v ljutomerskem okraju in sicer v Krški in pri Mali Nedelji obenem s shodom JDS-stranke. Naša stranka je že 10. aprila dovorila te shode in, ker ni naša navada delati na sebe reklame za shode, so se še le v zadnjem času razglasili. JDS je svoje shode razglasila kar 10 dni prej in vabila z lepkami. Zelo vneto je obeh župajah za shode JDS agitiral nadučitelj Cvetko v Vučjivasi. Slomšekova dvorana, kjer se je v shodu SKZ nabito polna; pri Mali Nedelji, rojstnici nadučitelja Cvetka, pa je bilo na shodu SKZ kar toliko ljudi, ko na shodu JDS. Dva shoda sta pa dala nepobitni dokaz, da ni JDS najmočnejša stranka v Sloveniji in da so učenci shodov JDS bili po večini povsod naši staši.

Nižjeavstrijske deželne volitve. V nižjeavstrijski deželni zbor je izvoljen: Na Dunaju 40 soč-

nili demokratov, 22 krščanskih socialcev, 1 nemški nacionalec, 4 češki socialni demokrati in 1 judovski nacionalec. Na deželi 20 soc. dem., 26 kršč. soc. in 6 nem. nač. Nemške meščanske stranke so napram socialnim demokratom v veliki manjšini. Soc.-demokr. stranka ima celo 3 glasove absolutne večine v zboru. — Soc. dem. so zmagali tudi pri volitvah v dunajski občinski svet. Izvoljenih je 100 soc. dem., ostale stranke štejejo samo 64 mandatov. Dunajski župan bo soc. dem.

Tedenske novice.

Instalacija. Od Sv. Benedikta v Slov. gor. se nam piše: Sprejem novega župnika č. g. Gomilšeka se je obnesel prav sijajno. Pred dnevom instalacije so pri obmejnem slavoloku prvi pozdravili novega župnika Starogorčani. Med farno in podružno cerkvijo se je vršil slovesni sprejem. Prišla je nasproti velika množica ljudstva, razna društva, šolska mladina in tudi veterani z godbo. Dne 1. maja pa se je vršila slovesna instalacija. Novemu g. župniku želimo, da bi mnogo let deloval v naši župniji!

Beogradska občina je prispevala 30.000 K v svrhu, da se postavi dosten spomenik prvima jugoslovanskima mučenikoma Petru Zrinskemu in Franu Fraňkovanu v Zagrebu. Odpolanstvo mestnega občinskega sveta, ki je zastopalo Beograd na zagrebskih svečanostih, je vročilo to svoto zagrebskemu županu dr. Šrkiju.

Na čast Zrinskemu in Frankovanu je beogradski občinski svet imenoval eno izmed najlepših ulic — Resavska ulica — po njiju imenih. In sicer se imenuje Resavska ulica v svojem delu od ulice kralja Milana do ulice Durmitor — Zrinskega ulica in v svojem delu od ulice kralja Milana do ulice kralja Aleksandra — Frankopanska ulica.

Zadušnica za prvima jugoslovanskima mučenika Zrinskim in Frankovanom se je vršila v sredo, dne 30. aprila, tudi v Beogradu in sicer v saborni cerkvi. Prisoten je bil prestolonaslednik regent Aleksander, vse najvišje državno predstavnštvo in ogromno število prebivalstva vseh slojev.

Pokojninsko zavarovanje nameščencev. Začasen obči pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani pozivlja tem potom še enkrat vse službodavce, ki imajo v področju deželne vlade za Slovenijo pokojninskemu zavarovanju zavezane nameščence, da takoj vplačajo vse zaostale premije na čekovni račun št. 10.307. Posebno pa zavod opozarja na to, da ne vriposna po 31. 3. 1919 deželnemu uradu v Gradcu, oziroma v Trstu, vplačanih premij, kakor na njegovem računu vplačanih in bode zahteval izrečno vplačilo na lasten račun. Poleg tega opozarjam, da se imajo zaostale premije vplačati z zakonito določenimi 4-odst. zamudnimi obrestmi. Položnice za vplačevanje se dode pri zavodu.

Zavarovanje delavev zoper nezgode. Začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani pozivlja tem potom še enkrat vse podjetnike, ki imajo v področju deželne vlade za Slovenijo zavarovanju zoper nezgode zavezane obrate, da vplačajo takoj zavarovalnine za drugo polletje 1918, odnosno tudi še od prejšnjega časa zaostale zavarovalnine na čekovni račun št. 10.306. Opozarja se na to, da se imajo zaostale zavarovalnine vplačati z zakonito določenimi 4% zamudnimi obrestmi. Položnice za vplačevanje se dode pri zavodu.

Hvalevredna spremembra v Ptaju. Iz Ptaju se nam piše: V naši mestni nadžupniški cerkvi sv. Jurija je sedaj prav veselo. Na Novega leta dan je bila prva slovenska pridiga, ki je od takrat vsako nedeljo in praznik pri rani službi božji. Slovenske posne pridige je imel sam prošt Jurkovič. Tudi popolne je krščanski nauk že nekaj časa slovenski. Obširna, nekdaj strogo nemška cerkev je pri slovenskih pridigah vedno natlačeno polna. Zdole se nam je potrebno, da to našo zadovoljnost in veselje našnimo slovenskemu občinstvu! Kdo bi si pred letom še kaj takega mogel misliti?! Prepričan sem, da imate tudi v mariborski stolnici slovenske pridige. Tako je prav! — Odgovor uredništva: Veseli nas, da ste v Ptaju v tem oziru tako lepo napredovali. Žalibog v mariborski stolnici je še vse pri starem. Božja beseda se razлага v pridigah in krščanskem nauku slovenskim vernikom v nemškem jeziku. Po našem mnenju bi vsaj ena pridiga (po rani maši) morala biti slovenska. Sicer pa trdno in živo upamo, da se bo ta želja slovenskega prebivalstva kmalu izpolnila.

"Slovenski Korotan". Slov. zgod. društvo je izalo knjigo: »Slovenski Korotan«. V želo zanimivi knjigi je v kratkih in jedrnatih besedah popisana srednjeveška in moderna germanizacija koroških Slovencev. Na podlagi statistike je natančno popisan slovenski živelj na Koroškem. Iz knjige odseva ves brutalni nemški sistem proti koroškim Slovencem. Pisatelj pravi v knjigi: za koroške Slovence je danes ena sama, edina in zadnja rešitev: Jugoslavija. Knjiga »Slov. Korotan« je za vsacega Slovence neobhodno potrebna, kajti ona nam jasno predstavlja celo tužno sliko, ki se razprostira po slovenskem delu Koroške. Vendar moramo reči, da je slovenski živelj na Koroškem veliko večji in močnejši kakor so Nemci pisali. Slovenci, Slovence, sezite po drobni knjižici, zanimajte se za naše severne brate-Korošce! — Knjiga stane 4 K, z

3 zemljepisobaz po 6 K in se dobiva tudi v tiskarni sv. Čiila v Mariboru.

Invalid, v dove in sirote padlih ali umrlih vojnikov lahko dobijo tobačne trakike, ki so razpisane po vseh okrajih na slovenskem ozemlju. Natančni podatki se dobijo pri okraj. finančnem ravateljstvu v Mariboru. Prečinja je treba napraviti na posebni tiskovini, ki se dobi pri finančnih stražah in omenjenem ravateljstvu. Kdor hoče prositi, naj se podvica, ker je rek za višanje prešenj kratek.

Se enkrat zvišanje cen na železnici. Slovenski kmet način piše: Slovenski kmetje, ki smo v sestovni vojski največ trpeli, posebno v gospodarskem oziru, zahtevamo, da se na vsak način znižajo tarifi na žute železnice vsaj za III. razred. Ali je to kakšno razmerje, če se ubogemu delavcu, obrtniku in posetniku ravno v tisti višini, to je za 200% zviša cena večnji, kakor vojnim dobičkarjem, milijonarjem ter drugim velikašem. Vlada, zakaj tako vrlo stejis na strani vojnih dobičkarjev?

Dr. Mravlag imata nad Marbegom v gorah blizu demarkacijske črte neko pristavo. Pretekli teden je dobil od SHS/oblasti izkaznico, da sme obiskati svoje ljudi v hribih. Ali ste na glavo padli? Menda vendar niste tako naivni, da boste mislili, da bo dr. Mravlag res šel na svojo »hubus«. — Vprašamo, kdo je dal dr. Mravlaggu izkaznico in dovoljenje? K srči so naši dr. Mravlagga prestigli, da ni mogel v Arvez, kamor je nameraval.

Zvišanje cen poštnih golic. Ker presegajo cene za papir in tisk za obrat potrebnih tiskovin do sedaj veljavne cene za posamezne golice, je bila občina uprava primorana, zvišati ceno nakaznicam na 6 v, z veljavnostjo od 15. aprila naprej in denarnim kuvertam na 15 v, spremnicam na 16 v ter brzojavnim golicam na 4 v z veljavnostjo od 5. maja t. l. naprej.

Nov pevski zbor. Krščansko socialna zveza v Mariboru ustanavlja svoj pevski zbor. — Pevci in pevke, ki bi hoteli sodelovati, se naj javijo v Cirilovi tiskarni. — Začetek in čas pevskih vaj se bo pravočasno naznani.

Letalska nesreča v Bratislavu. Dne 4. maja je priplul nad Bratislavu zrakoplov, v katerem so se učabali češki minister Stepanek, 2 italijanska častnika in pilot. V bližini mesta je zrakoplov iz visine 400 metrov padel na tla. Vse štiri osebe so bile mrtve. Vzrok nesreče še ni pojasnjen.

Nevarno je zbolel č. g. Blaž Dvoršak, župnik pri Sv. Primožu na Pohorju. Zdravi se v mariborski ja ni bolnišnici in se priporoča sobratom in znancem v molitv.

Nova slovenska notarska pisarna v Mariboru. Notarskim namestnikom odslovljenega dr. Hermanna Wiesthalerja je imenovala okrožna sodnija v Celju (st. Preds. 620 13 19) g. Franjo Krisper.

Gospodarske novice.

Kaj je z državnim posojilom? Na razna vprašanja odgovarjam, da državno posojilo, katero je sedaj razpisala država SHS, ni popolnoma nič popolno avstrijskim vojnim posojilom. Vojno posojilo razpadle Avstrije bi bilo ugodno le tedaj, če bi bila vojna za Nemce ugodno izpadla. Naše državno posojilo pa ima isto vrednost kakor druga državna posojila. Cela država SHS jamči z vsem svojim premoženjem in z vso davčno močjo za sigurnost tega posojila. Obrestuje se po 4%. Tako visokih obresti ne daje sedaj noben denarni zavod. Kdor more naj torej podpiše. V Mariboru sprejema priave za državno posojilo SHS Ljubljanska Kreditna banka v Gosposki ulici.

Riž v Srbiji. Preteklo leto so poželi v stari Srbiji 488 000 kg riže. Cena rižu je za 1 kilogram 5 dinarjev.

Zvepleni oglenec proti graharju. Vsako leto nam uniči grahar velike množine dragocenega graha. Če pregledujemo spomladi semenski grah v naših hrambah, opazimo na njem črne pege, kar nič drugega kot grahar, ki se spomladi koncem aprila ali v začetku maja preje iz zrnja. Graharja uničimo spomladi na ta le način: Graha nasujiemo v posodo, ki se da dobro zapreti in ga pokropimo z žvepljenim ogljencem. Posodo dobro zaspimo in počakajmo kakih 10 do 15 minut. Žveplena para prešine v tem času vse zrnje. Načo razgrnimo grah, da izgubi neprijetni duh žveplenega ogljence. Grahar je sigurno uničen v zrnju.

Hmelj. Naši hmeljski nasadi v Savinjski dolini so v obči prav dobro prezimili in rasti kaže krepko in bujno rast. Tudi veliko pomanjkanje žive bo, kakor se nam zagotavlja, letos odpravljeno in naši hmeljarji bodo dobili žice dovolj. Prenaglieno bi bilo, ako bi naši hmeljarji vsled raznih ovir

in neprilik v zadnjih letih opustili še več krepkih hmeljskih nasadov, ker se bodo razmere glede cen in izvoza hmelja letosnjega pridelka temeljito obrnile na bolje.

Cebelarski shodi meseca maja. Konjice dne 11. maja ob 3. popoldne v prostorih kmetijske podružnice Prvenci pri Sv. Marku načne Ptuja, dne 18. maja ob 3. popoldne pri čebelnjaku Fr. Zelenik, Ruše ob kor. železnici dne 25. maja ob 3. popoldne pri čebelnjaku g. dr. Skaza. Nova cerkev pri Celju dne 29. maja ob 3. popoldne pri čebelnjaku g. Fr. Arliča v Soteski. K eblai udeležbi vabi Jurančič, čebelarski potovniki učitelji.

Izplačevanje sena in slame, katera je bila oddana pod staro državo potom rezervicije in je staro državo še ni plačala, se doslej ni moglo privesti, ker niso možca predkazila denarja iz Nemške Avstrije. Ob državnem prevratu so ostale iz poslovanja Poslovalnice za krmila v Eggenbergu pri Gradcu po Spodnjem Štajerskem po nekaterih krajih večje zaloge sena in slame, katere je nova SHS Poslovalnica za krmila v Celju (Zadružna Zveza) razprodala za vojaške in civilne potrebe v naši novi državi Izkupiček teh zalog pa za popolno izplačilo starih rezervicij sena in slame po celem Spodnjem Štajerskem ne zadostuje. Ne more se nameč tako postopati, da bi se izplačali producenti samo tam, kjer so ostale zaloge, drugod pa bi ostali kmetovalci brez plačila. Valedi tega se je graška Poslovalnica za krmila pogodbeno zavezala, da manjkajoči znesek doplača. Tozadevna pogodba je bila izgotovljena in podpisana že začetkom marca. Takrat je bil nezadomstven ukinita denarni promet z Nemško Avstrijo, ki se do danes ni odjavil. Poslovalnica za krmila v Celju (Zadružna Zveza) se je vrnila na Deželne vlado v Ljubljani (prehodno gospodarski urad) s prošnjo, da se naj za izplačilo gori omenjenega zneska zavzame. To se bude sedaj zgodilo Kakor hitro bo zadeva s tem izplačilom urejena, bodo dobili, kakor je bilo že naznанено v listih, vsi kmetovalci iz Celja po pošti nakazan ves denar za seno in slamo, ki so jo oddali pod staro državo. Ustmine ali pismene intervencije pri Zadružni Zvezi v Celju v tej zadevi so torej brezpomembne ter povzročijo le stroške in zamudo časa. Prosimo zlasti županstva, da svojim občanom v navedenem smislu celo zadevo pojasnjujejo. — Zadružna Zveza v Celju kot desedanja Poslovalnica za krmila v Celju.

Nekaj Singerjevih kroščaskih in čevljarskih strojev novih in deloma že tudi rabljenih bo oddanih potom uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta 22 na obrtnike po cenah okoli K 1000. Interesenti nači se zglašijo najkasneje o 10. maja, pozneje bo tvrdka z event. ostalimi tri roki sama razpolagala in ne bo več vezana na od Urada za pospeševanje obrti določene ji cene.

Veleposestva na Slovenskem. Na Slovenskem je okrog 400 000 oralov veleposestev. Od teh je najmanj tričetrt v rokah raznih nemških, italijanskih in madžarskih plemičev in graščakov.

Tobaka dovolj. V Skopiju in Bitolju v Novi Srbiji so tobacne zaloge še tako velike, da je cela Jugoslavija s tobacnimi izdelki do debra preskrbljena do jeseni. Posebna komisija je poslana v Macedonijo, da spravi tobak k nam.

Roženo moko, izvrstno dušičnato gnojilo oddaja Slovenska kmetijska družba po 105 K za 100 kg z vrčami vred. To umetno gnojilo je posebno velike vrednosti za vinograde, ker se v zemlji razkrja le polagoma in deinje torej po več let. Pozivljamo vse kmetovalce, v prvi vrsti pa vinogradnike, naj si to umetno gnojilo naroči za pomladno gnojenje. Trosi se ga lahko vsak čas, treba ga je pa podkopati ali podorati.

Redek slučaj. Iz Logarovec pri Ljutomeru nam poročajo, da je posestnik Alojzij Magdič v Logarovih teletila kravā dvojčke. Tudi druga je ravno tako povrgla dvojčke, a na to tretja eno tele, tako, da je Magdič dobil v teku enega tedna od 3 krav 5 telet.

Dražba pravovrstnih plemenskih kobil v Račah. Dne 15. maja t. l. ob 10. uri dopoldne bo v Žrebetšču v Račjem javna dražba 22 pravovrstnih, toplokrvnih plemenskih kobil. Dražbe se smejo udeležiti le konjereci iz sodnih okrajev Ljutomer, Ormož, Ptuj, Maribor desni in lev breg, Brežice in Gor. Radgona (Šentjurško okrožje).

Stajališče državnih in zasebnih žrebcev v mariborskem okraju. V tukajšnjem okraju se nahaja 16 državnih, oziroma zasebnih licenciranih žrebcev in sicer 12 mrzlokrvnih in 4 toplokrvni. I. Od prvih sta Nero 156 in Pollux 30 pri posestniku Hinku Gril v Slov. Bistrici, Dietrich III pri posestniku Fr. Pistorovič v Radvanju, Blass 102 pri posestniku Alojzu Kocijan v Zerkovcih št. 34, Book 21 pri posestniku

